

Ára: 4,— Ft

Debercsény: templom felújításra vár! !

Uj Ember

1984.

szeptember 16.

KATOLIKUS HETILAP

XL. 38.

(1994.)

A templom és a fazsindelyes harangláb

Van már templomuk

Debercsény,
'84 szeptember 2.

„Nincsen már templomkánk” — mondta szeptember 2-án egy kisgyerek 1982 szomorú virágvasárnapján, amikor közvetlenül a barkaszentelés előtt megindult az iskolakápolna fala, s már hiába volt minden emberi erőfeszítés. Sokaknak hullt a könnye, s talán a több száz évvel korábban élt ősök megrendült lelke szállt beléjük, akik ugyancsak elpusztult templomuk romjain sírtak, miközben villogott a török szablya. Az akkori Úr-hajlék a Pusztadúlónek nevezett helyen állt, ahová a Nógrád vára ellen vonuló pogány elől menekült (Rusztom budai pasa solymászának: Namidnak birtokáról) a nép, hogy aztán megmaradt töredéke az erdős völgyben, az Öreghegy alatt építsen falut, s házaknak falába rakja — talán kegyeletből is? — a szétdúlt Isten-háza köveit, s később haranglábát is építsen.

A templombelső, a Szent Erzsébet oltárképpel

FOTÓK: KERÉKES

A főpásztor jelen volt a kezdeteknél is

A falu: Debercsény (Nógrád megyében) ez utóbbi emléképet őrzi: három évszázad elteltével a megújult települését a Cserhát lankái védelmében, az emberek szorgalma dicséreteképpen, hiszen ragyognak a házak, újjáépült templom áll, a Szentendrei Szabadtéri Múzeum támogatásával erdélyi fazonú harangláb, mindez helyi és környékbeli mesterek kezemunkáját dicséri, két harang kondul, s a közösségi összefogásnak olyan tanítandó példája virágzik, amilyenre nagyon sokfelé lenne szükség széles e hazában.

— Két éve, azon a vasárnapon, amikor úgy döntöttünk, hogy a romok mellett emlékezünk az Úr jeruzsálemi bevonulására (a továbbiak során a harangozók házában miséztem), s fiataljaink passió-énekéből szívszorítóan hallottam kicsendülni az ismert csúfondáros mondatot: „Te, ki leronod az Isten templomát és harmadnapra fölépítéd azt”, belém költözött a reménység: hátha nekünk sem kell hosszú idő, hogy az új Szentélyből hirdessük az Ő feltámadásának dicsőségét! Nagy Sándor, a falu lelkipásztora mondja el ezeket előljáróban, miközben megcsodálom az itteni környezetbe komponált, vízvétős házak egyes elemeinek Maros Gábor építész-mérnök, tervező által költészetű formált épületegységét (statikus mérnök: Geiger József), a finoman rusztikus, szemnek-léleknek gyönyörűséget szerző kistemplomot.

Nem sok időm van gyönyörködni, ám a belső látvány önmagában akkor teljes, ha történelmi századok megtartó hagyományában a ritmus frissül, amelynek középpontja a szív. És — látom itt az erős fiatalokat, ez-otthon-földbe meggyökerezett okos, hűséges öregeket, palóc véreim tisztaszép arcát, kikről nem legenda a „legenda” nyelvben, mentalitásában, szokásban sem. Szente — az anyaegyházközség — égszínkép pruszlíkos, piros fejkendős asszonyai, leányai érkeznek, vállukon a 300 esztendő „visszalépő” koronás Mária-szobor, elől a harangszavú búcsúvezető, de Magyarnándor, s a környék testvéregyházai (és hívek Fülöpszállásról is, az Alföldről), hogy belső fények erős fonalából szöjék az öröm szövetét: Van már temploma Debercsénynek!

Mennyi munka, áldozat a mindössze 196 lélek részéről, akik e falucskát lakják: félmillió — pénzben, munkában. — Ha jött a téglaszállító teherautó — mondja a mindig mosolygós (most könnyein át ragyogó) Terka néni, a sekrestyés —, kettőt se dudált, már futott apraja-nagyja...

Vác érsek-püspöke: Bánk József áldásra emeli szavát, s a szenteltvízhintőt, könnyörgő imádságot mond, majd a „Dicsőséget” intonálja. Jóllehet nem szól orgona, mégis regiszteren játszik az emberi hang, s az értelem láthatatlan adóján Isten elé vonul. Régen láttam így hálát adni közösséget.

Senki sem olyan nagy, mint a térdeplő ember — idézi homiliájában a főpásztor a szeretet pápájának: XXIII. Jánosnak szavait, mintegy feleletül korunk másféle nagyságot kereső fiataljainak. S amikor a művelődési miniszternek az iskolaévet megnyitó beszéde egyik mondatát idézi: „gyakorlójátok az erényeket”, újra ősökre kell gondolnom, az alázatosság, a kitartás, a bizalom gyakorlóira, akik közt ott fénylik a templom pártfogójának: Árpádházi Szent Erzsébetnek alakja is. Képét Bakallár József festőművész készítette el, s lett oltárkép, hozzá társítva a 15 stációs keresztutat, melynek kissé archaizáló alakjai mintha a nagy multú európai-passió-devóció gondolatait hordoznák. A Kövi Szűzmária templom énekkarának ajkáról árad a polifon zene, Aquinói Szent Tamás Oltáriszentség-himnuszának strófáit közvetítve, a nép pedig áldoz: „eszi az Úr Testét és issza Véréét”. És ez a valódi hálaadás, a legszebb ünnep: az Eucharisztia.

Hét hónap kellett mindössze, hogy a debercsényiek a környékbeliek segítségével fölépítsék templomukat, az erős Házat, amely „szikla és menedék”, s most így emlékeznek az Úrra, Aki azon a virágvasárnapon is reménységgel töltötte el őket. Mert Neki semmi sem fontosabb a tiszta szívnel-szándéknál.

A szentiek magukkal hozták templomuk kincsét: a hordozható Mária-szobrot

Szentmise után a főpásztor abban a sátorban találkozott híveivel s a meghívott vendégekkel, amelyet az újonnan felépített templomban két héttel korábban hűséget fogadott legelső pár menyegzőjére készítettek. Itt vannak a közigazgatás helyi képviselői, a Megyei Tanács egyházügyi titkára: Kiss István — valamennyiüknek köszönetet mondva megértő támogatásukért püspök és plébános —, itt szól az összefogás építő példájáról a Nógrád megyei és a helyi tanács nevében Sándor István elnök, kifejezve elismerését a debercsényieknek.

Hogyan is mondta az érkező főpásztort köszöntve a templom gondnoka: „Nagy áldozatot hoztunk, hogy templomba járassunk.” Tekintetem elréved: arra, távolabb, magasabb hegyeken jár a szél. Hadd tűzzem szárnyára e csendes dombhajlat üzenetét.

Tóth Sándor